

STAROSTWO POWIATOWE
W GRODZISKU WIELKOPOLSKIM
BIURO OBSŁUGI MIESZKAŃCA

2019 -03- 06

Ilość załączników

Podpis 5405/2019

L.dz.

OR
720019
7

**Sprawozdanie z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Grodzisku Wielkopolskim za 2018 rok
oraz przedstawienie potrzeb w zakresie
systemu pieczy zastępczej.**

**Przedstawienie efektów pracy
organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.**

**Podsumowanie realizacji
„Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata
2018-2020”.**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	str. 3
I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.....	str. 4
II. Realizacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych.....	str. 30
III. Realizacja „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020.”	str. 36
IV. Realizacja dodatkowych projektów i działań zorganizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.....	str. 38
V. Pozostała działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.	str. 43
VI. Podsumowanie, bilans potrzeb i plan działania w zakresie pomocy społecznej.....	str. 45

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przepisów wykonawczych do ustaw wymienionych powyżej, a także przyjętych przez PCPR do realizacji projektów finansowanych lub dofinansowanych ze środków publicznych.

System pomocy społecznej Powiatu Grodziskiego oparty jest na współpracy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, wymiaru sprawiedliwości oraz policji. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim jest również partnerem dla organizacji pozarządowych działających w systemie pomocy społecznej, które prowadzą lub też wspierają działalność na rzecz osób potrzebujących pomocy. Centrum, realizując zadania z zakresu polityki społecznej, wykonuje uchwały i dyspozycje Rady Powiatu, jej Komisji i Zarządu Powiatu. Zarząd Powiatu ocenia i analizuje realizację polityki społecznej w powiecie.

I. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZEJ. PRZEDSTAWIENIE EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.

1) Instytucjonalna piecza zastępcza.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza zapewnia dzieciom całodobową lub okresową opiekę oraz zaspakaja niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne swoich wychowanków.

Umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej powinno następować po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej lub w sytuacji, kiedy nie ma możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

W związku z tym, iż na terenie Powiatu Grodziskiego nie funkcjonuje żadna placówka opiekuńczo – wychowawcza, Powiat zobowiązany jest do pokrywania kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innego powiatu.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach 2012-2018 r (w przeciągu całego roku).

Lp.	POWIAT/MIASTO NA PRAWACH POWIATU	ROK						
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	POWIAT WOLSZTYŃSKI	4	3	3	3	3	4	1
2.	POWIAT KALISKI	2	2	2	1	1	1	1
3.	MIASTO POZNAŃ	1	0	1	1	1	3	2
4.	POWIAT SZAMOTULSKI	1	0	0	0	0	0	0
5.	POWIAT CZARNKOWSKO – TRZCIANECKI	1	0	0	0	0	0	0
6.	POWIAT GOSTYŃSKI	2	2	3	3	2	2	2
7.	POWIAT ŚWIECKI/POWIAT PLESZEWSKI	0	1	1	1	1	0	0
8.	POWIAT ŁOBESKI	0	1	0	0	0	0	0

*Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2018 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.*

9.	POWIAT POLICKI	0	0	0	1	0	0	0
10.	POWIAT PRUDNICKI	0	0	0	0	1	1	1
11.	POWIAT ŚWIECKI	0	0	0	0	1	0	0
	RAZEM	13	9	10	10	10	11	7

Na dzień 31.12.2013 roku 8 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej, na dzień 31.12.2014 roku 9 dzieci umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na dzień 31.12.2015 roku 8 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, na dzień 31.12.2016 roku 7 dzieci umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na dzień 31.12.2017 roku 6 dzieci umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, **natomiast na koniec roku ubiegłego tylko 4 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej.**

Koszty przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej wynosiły odpowiednio:

- w roku 2013 - 405 371,60 zł,
- w roku 2014 - 453 857,04 zł,
- w roku 2015 - 413 622,94 zł,
- w roku 2016 – 381 137,94 zł,
- w roku 2017 – 355 947,81 zł,
- w roku 2018 – 267 287,49 zł.

Kolejny raz zauważamy, że nadal istnieje tendencja spadkowa umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, co daje nam przekonanie, iż cel założony w „Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2018-2020” jest sukcesywnie realizowany. Należy zaznaczyć, iż nie zawsze można umieścić dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej, gdyż postanowienie sądu niejednokrotnie wskazuje na to, iż dziecko należy umieścić w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W latach 2012-2018 żadne dziecko poniżej dziesiątego roku życia nie zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej i jest to przede wszystkim efekt dużej otwartości rodzinnych domów dziecka oraz rodziny zawodowej z terenu naszego powiatu na przyjęcie dzieci pod swoją opiekę.

2) Rodzinna piecza zastępcza.

Artykuł 76 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej nakłada obowiązek przedstawienia efektów realizacji zadań przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, co zostanie poniżej uczynione.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Do zadań własnych gminy przede wszystkim należy praca z rodziną biologiczną, szeroko rozumiana profilaktyka, wspieranie rodziny poprzez pracę asystenta rodziny, placówki wsparcia dziennego, rodziny wspierające, itp. Powiat organizuje natomiast pieczę zastępczą na podstawie postanowień sądu rodzinnego i opiekuńczego o umieszczeniu dzieci w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także wykonuje zadania związane z procesem usamodzielnienia wychowanków opuszczających rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą.

Od 1 stycznia 2012 roku, zgodnie z art. 39 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. Rodzina zastępcza:

- **Spokrewniona** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- **Niezawodowa** (małżonkowie lub osoba pozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka)
- **Zawodowa**, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna.

2. Rodzinny dom dziecka.

Rodziny pomocowe (sprawują opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą).

Zadaniem własnym powiatu jest organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym, również na terenie innego powiatu.

Liczba rodzin zastępczych w powiecie grodzkim w latach 2011-2018 w przeciągu całego roku.

Lp.	ROK	RODZAJ RODZINY ZASTĘPCZEJ								Razem
		Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze niepokrewnione na z dzieckiem wielodzietna	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodziny zastępcze dom dziecka	Rodzina zastępcza niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna	Rodziny zastępcze zawodowe	
1	2	3	4	5	6	7	8	9		
1.	2011	26	12	0	1	0	0	39	0	39
2.	2012	19	17	1	0	2	0	39	0	39
3.	2013	21	17	1	0	1	1	41	1	41
4.	2014	20	19	1	0	1	1	42	1	42
5.	2015	18	22	1	0	1	1	43	1	43
6.	2016	19	23	1	0	1	1	45	1	45
7.	2017	18	26	2	0	1	1	48	1	48
8.	2018	21	26	2	0	1	0	50	0	50

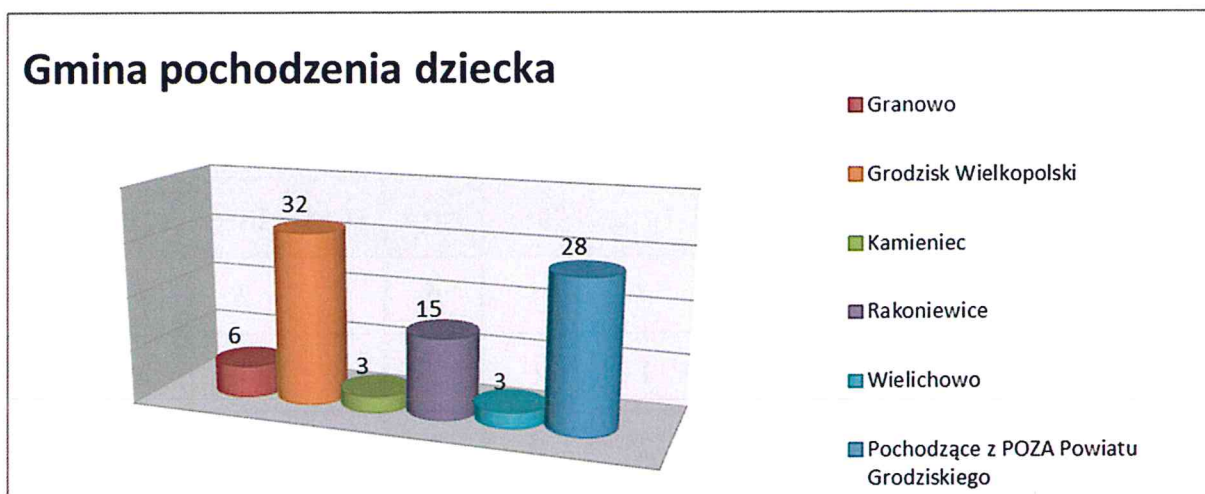
Zauważalny jest wzrost liczby rodzin zastępczych, co w procesie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej jest pożądane i umożliwia nam umieszczanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Jednakże w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej niesatysfakcjonująca jest liczba rodzin zastępczych niezawodowych w naszym powiecie.

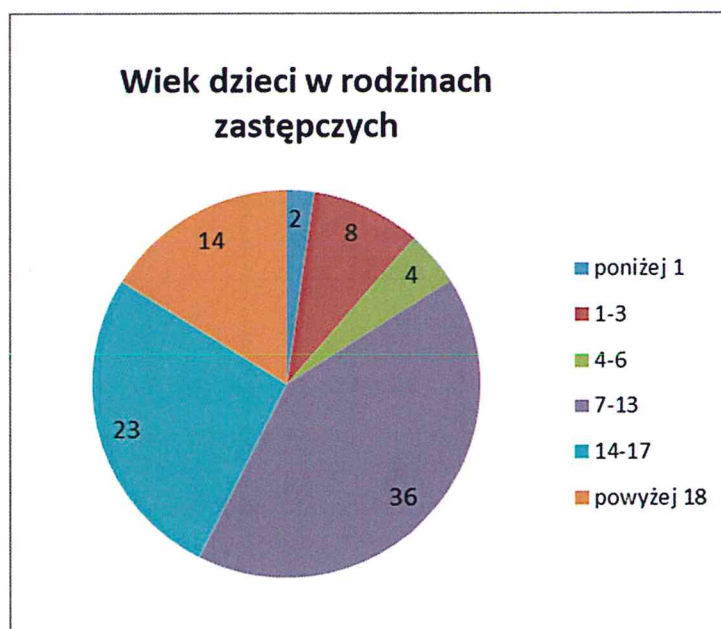
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w powiecie grodziskim w latach 2011-2018 w przebiegu całego roku.

Lp.	ROK	RODZAJ RODZINY ZASTĘPCZEJ								Razem
		Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodzinny dom dziecka	Rodzina zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wieloletnia	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	Rodzina zastępcza zawodowa			
1	2011	3	4	5	6	7	8	9		
1.	2011	30	36	0	7	0	0	73		
2.	2012	21	32	15	0	10	0	78		
3.	2013	21	28	15	0	4	11	79		
4.	2014	23	32	9	0	5	7	76		
5.	2015	21	37	11	0	5	7	81		
6.	2016	25	36	10	0	5	6	82		
7.	2017	24	42	9	0	5	8	88		
8.	2018	27	44	17	0	4	0	92		

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Grodziskiego, ze względu na gminę pochodzenia oraz liczba dzieci pochodzących z innych powiatów. Stan na dzień 31.12.2018 r.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Grodziskiego, ze względu na wiek. Stan na dzień 31.12.2018 r.

**Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu,
a pochodzących z terenu naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach
2011-2018 w przeciągu całego roku.**

Lp.	Powiat/Miasto	ROK							
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>
1.	POWIAT NOWOTOMYSKI	3	1	1	3	3	3	2	0
2.	POWIAT PLESZEWSKI	2	2	2	2	2	2	2	2
3.	MIASTO POZNAŃ	2	2	2	3	3	2	1	1
4.	POWIAT ŁOBESKI	1	1	1	0	0	0	0	0
5.	POWIAT WOŁOMIŃSKI	1	1	1	1	1	1	1	1
6.	MIASTO SZCZECIN	1	1	1	1	1	1	1	1
7.	POWIAT SZAMOTULSKI	1	2	2	2	1	1	1	1
8.	MIASTO KATOWICE	0	0	1	1	1	1	1	1
9.	POWIAT POZNAŃSKI	0	0	0	1	1	0	1	3
10.	POWIAT WOLSZTYŃSKI	0	0	0	1	0	0	0	1
11.	POWIAT NOWODWORSKI	0	0	0	1	1	1	0	0
	RAZEM	11	10	11	16	14	12	10	11

**Liczba dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych
na terenie naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach 2012-2018
w przeciągu całego roku.**

Lp.	Powiat/Miasto	ROK						
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
1.	MIASTO POZNAŃ	7	10	9	9	7	10	6
2.	POWIAT GÓROWSKI	4	4	4	4	3	3	3
3.	POWIAT NOWOSOLSKI	3	3	3	3	3	3	3
4.	POWIAT SZAMOTULSKI	1	1	1	1	3	3	3
5.	POWIAT ZIELONOGÓRSKI	4	4	4	4	0	0	0
6.	POWIAT ŻAGAŃSKI	1	1	0	0	0	0	0
7.	MIASTO LEGNICA	2	2	2	2	2	2	2
8.	POWIAT TUCHOLSKI	1	1	1	1	1	1	1
9.	POWIAT POZNAŃSKI	1	2	1	1	0	3	2
10.	POWIAT CZARNKOWSKO- TRZCIANECKI	1	1	1	0	0	0	0
11.	POWIAT KROŚNIENSKI	1	0	0	0	0	0	0
12.	POWIAT RYCKI	0	2	2	2	2	2	2
13.	POWIAT NOWOTOMYSKI	0	0	0	0	1	1	1
14	MIASTO GRUDZIĄDZ	0	0	0	0	0	0	1
15	MIASTO WŁOCŁAWEK	0	0	0	0	0	0	1
16	MIASTO GORZÓW WIELKOPOLSKI	0	0	0	0	0	0	1
	RAZEM	26	31	28	27	22	28	26

Napływ dzieci do pieczy zastępczej w przeciągu 2018 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci						RAZEM
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych	w rodzinnych domach dziecka	instytucjonalnej pieczy zastępczej		
1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	Liczba dzieci do 18 roku życia umieszczonych w pieczy zastępczej, z tego:	3	5	0	3	1	12	
1.1.	z rodziny naturalnej	2	4	0	3	0	9	
1.2.	z rodzinnej pieczy zastępczej	0	0	0	0	1	1	
1.3.	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	1	0	0	0	1	
1.4.	Inne	1	0	0	0	0	1	

Odpływ dzieci z pieczy zastępczej w przeciągu 2018 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci z poprzednich okresów, które ubyły w okresie sprawozdawczym, z tego:						RAZEM
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	z rodzin zastępczych zawodowych	z rodzinnych domów dziecka	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	z	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	Dzieci do 18 roku życia z tego, które:	0	3	0	2	1	6	
1.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	1	0	1	0	2	
1.2.	zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	0	2	0	0	1	3	
1.3.	zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	0	1	0	1	
1.4.	zostały przysposobione	0	0	0	0	0	0	
1.5.	zostały umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym	0	0	0	0	0	0	
1.6.	Inne	0	0	0	0	0	0	

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2018 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci z poprzednich okresów, które ubyły w okresie sprawozdawczym, z tego:						RAZEM
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	z rodzin zastępczych zawodowych	z rodzinnych domów dziecka	z instytucjonalnej pieczy zastępczej		
2.	Dzieci powyżej 18 roku życia, z tego, które:	1	2	0	1	0	1	5
2.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	0	0	0	0
2.2.	założyły własne gospodarstwo domowe, w tym:	0	3	0	1	0	1	5
2.2.1.	wyjechały za granicę	0	0	0	0	0	0	0
2.3.	Inne	0	0	0	0	0	0	0

Na dzień 31.12.2018 roku **87** dzieci przebywało na terenie Powiatu Grodziskiego w rodzinach zastępczych, **11** dzieci z terenu Powiatu Grodziskiego przebywało w rodzinach zastępczych poza naszym powiatem. Natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. w okresie całego roku 2018 miało pod swoją opieką **28** dzieci pochodzących nie z naszego powiatu, ale przebywających w naszych rodzinach zastępczych.

Na dzień 31.12.2018 r. na terenie Powiatu Grodziskiego funkcjonowało 48 rodzin zastępczych, w tym 1 rodzina zastępcza zawodowa oraz 2 rodzinne domy dziecka.

W mijającym okresie sprawozdawczym powstało 5 nowych rodzin zastępczych.

*Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodzinami. Zadaniem własnym gmin jest praca z rodzinami biologicznymi. Powiat natomiast organizuje pieczę zastępczą. Aby lokalny system wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przynosił pożądane efekty należy położyć szczególny nacisk na profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną. **Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez GMINĘ wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.***

W przypadku dzieci, które pozostają jednak w rodzinnej pieczy zastępczej **należy podejmować pracę z rodzicami biologicznymi tak, aby dzieci jak najszybciej mogły powrócić do środowiska rodzinnego, co należy do zadań samorządu gminnego.** Niezbędnym warunkiem realizacji tego zadania jest otwarcie się zarówno rodziców, jak i dzieci na działania pomocowe (czyli gotowość przyjęcia pomocy), wytrwałość w dążeniu do celu, a co najważniejsze - motywacja do działania, której fundamentem powinna być wizja rodziny zintegrowanej, harmonijnej, w której zarówno rodzice jak i dzieci znajdują oparcie i chęć do działania.

Od 2012 zauważalny jest proces odpływu dzieci z pieczy zastępczej. W 2012 roku 12 dzieci do 18-roku życia opuściło pieczę zastępczą, natomiast w roku 2013 15 dzieci opuściło system pieczy zastępczej. W roku 2014 pieczę zastępczą opuściło 4 dzieci, natomiast w 2015 roku 13 dzieci opuściło system pieczy zastępczej (w tym 2 wychowanków powyżej 18 roku życia). W 2016 roku 14 dzieci opuściło system pieczy zastępczej (w tym 11 wychowanków powyżej 18 roku życia). W 2017 roku 15 dzieci opuściło system pieczy zastępczej (w tym 6 dzieci powróciło do rodziny biologicznej). **Natomiast w roku ubiegłym 11 dzieci opuściło system pieczy zastępczej, w tym 2 dzieci powróciło do rodziny biologicznej a 5 wychowanków powyżej 18 roku życia założyło własne gospodarstwo domowe.**

W roku 2012 dwoje dzieci zostało przysposobionych, w roku 2013 już 4 dzieci znalazło rodzinę adopcyjną, natomiast w roku 2014 jedno dziecko zostało przysposobione. W roku 2015 liczba dzieci przysposobionych wynosiła 6 w tym 5 rodzin zastępczych przysposobiło dzieci, które przebywały u nich od kilku lat. Natomiast 1 dziecko zostało przysposobione przez rodzinę zagraniczną. W roku 2017 proces przysposobienia został zakończony dla 1 dziecka. W 2018 roku toczył się proces przysposobienia dla 1 dziecka.

Liczba dzieci przebywających poza rodziną biologiczną jest nadal duża. Jest to zjawisko niepokojące przede wszystkim dlatego, iż rodzina naturalna jest najlepszym środowiskiem do wychowania i rozwoju dziecka.

Najwięcej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej pochodzi z Gminy Grodzisk Wielkopolski, najmniej z Gminy Wielichowo oraz Kamieniec. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. prowadzi szczególne działania, aby zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej małe dzieci, powracały do swoich rodziców biologicznych albo, kiedy nie istnieje taka możliwość, zostały przysposobione przez innych rodziców. Zauważamy, iż 16,66 % dzieci w pieczy rodzinnej na koniec ubiegłego roku w naszym powiecie miało od 1-6 lat.

W roku 2018 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. prowadziło statystyki dotyczące tego, ilu rodziców biologicznych stara się pracować nad tym, aby odzyskać swoje dzieci oraz ilu z tych rodziców ma jakikolwiek kontakt ze swoim dzieckiem, co w znaczący sposób wpływa na szansę powrotu dziecka do środowiska rodziny biologicznej. Dane statystyczne jednoznacznie pokazały nam, że tylko 19% rodziców biologicznych, których dzieci umieszczone są na mocy postanowienia sądu w rodzinach zastępczych, utrzymuje kontakt osobisty ze swoimi dziećmi. TYLKO 3,48% rodziców w roku ubiegłym prowadziło działania mogące wpłynąć na to, że ich dzieci opuszczą system pieczy zastępczej i powrócą do swoich naturalnych rodzin.

Niestety, nie ma instrumentów psychologicznych, prawnych, aby spowodować proces zmiany nastawienia rodziców biologicznych do tego, aby rozpoczęli pracę nad tym, aby zniwelować powody odebrania im dzieci i umieszczenia w pieczy zastępczej. Nasuwa nam się pytanie, które pozwolę sobie zadać po tym, jak przeprowadziliśmy wewnętrzną analizę w naszej jednostce tego, ilu rodziców stara się o to, aby ich dzieci powróciły do nich: „czy możemy zmuszać do miłości?,” „czy możemy zmuszać do tego, aby rodzice biologiczni zażegnali życie wygodne, życie skupione na sobie, na swoich potrzebach?”.

3) Proces usamodzielniania wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nadzoruje również proces usamodzielniania wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzin zastępczych pochodzących z naszego powiatu.

W 2018 roku procesem usamodzielniania objętych zostało 14 wychowanków pieczy zastępczej, w tym:

- z usamodzielnienia skorzystały – 2 osoby,
- z zagospodarowania skorzystał 1 wychowanek, który osiedlił się na terenie naszego powiatu
- kontynuowało naukę 11 wychowanków pieczy zastępczej, w tym 3 wychowanków pełnoletnich, którzy opuścili instytucjonalną pieczę zastępczą.

Zapewniono dostęp do specjalistycznego poradnictwa dla pełnoletnich wychowanków pieczy.

W roku 2018 wychowankowie korzystali z wsparcia specjalistów i szkoleń których organizacja była możliwa dzięki realizacji projektu „Plan na lepsze jutro”. W 2018 r. odbyły się 22 spotkania informacyjno - szkoleniowych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. Poniższa tabela przedstawia tematy szkoleń i terminy ich realizacji.

Trening Kompetencji Społecznych	12-16.02.2018 r.
Warsztaty antyprzemocowe	8-10.06.2018 r.
Warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień	16-17.06 i 23-25.06.2018
Spotkanie z organizacją Pozarządową zajmującą się sportem	25-26.07.2018
Terapia taktylna i Integracja Sensoryczna	1,2 oraz 8,9.08.2018 r.
Warsztaty ze specjalistą ds. uzależnień cz.1	02.08.2018
Warsztaty szkoleniowo-informacyjne	28.09.2018 r.

*Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2018 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.*

Trening integracji emocjonalnej	19-21.10.2018
Spotkanie z wychowankiem - pozytywny wzorzec	19.10.2018
Tradycja - sprawa ważna i poważna	19.10.2018
Warsztaty wspierające	17.11. 2018
Warsztaty ze specjalistą ds. żywienia	17.11.2018
Warsztaty ze specjalistą ds. uzależnień cz.2	19.11.2018

Dużym wsparciem dla młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą, zarówno instytucjonalną jak i rodzinną było utworzenie na terenie naszego powiatu mieszkania chronionego. W roku 2018 z tej formy pomocy skorzystało dwóch wychowanków, którzy w lipca bieżącego roku opuścili rodzinę zastępczą.

4) Analiza finansowa pieczy zastępczej w 2014, 2015, 2016, 2017 oraz w 2018 roku.

a) Rodzinnej pieczy zastępczej:

Lp	Rodzaj zadania	Liczba świadczeń w roku				Kwota świadczeń w roku					
		2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	716	849	875	978	1065	708 779,94	798 767,4 2	799 945,1 2	885 664,40	996628,24
2	Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	64	109	174	213	236	14 381,4 6	22 806,27	34 469,24	40 995,26	45699,03
3	Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	15	7	6	4	5	32 230,0 0	14 500,00	11 000,00	4 500,00	7 800,00
4	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	33	24	45	84	45	17 876,1 0	11 929,00	21 493,84	41 532,26	22901,03
5	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	1	0	1	1	2	3 294,00	0	6 600,00	4 941,00	6 770,00
6	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	15	16	17	18	19	37 602,0 6	38 120,53	40 753,82	45 049,95	36964,00
8	Środki finansowe na pokrycie	0	1	1	1	1	0	5 000,00	4 500,00	5 000,00	5 000,00

*Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2018 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.*

	kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu												
9	Dodatek wychowawczy	0	0	541	809	892	0	0	266 547,8 7*	392 067,05*			432148,38
	RAZEM	844	1006	1660	2108	2265	814 163, 56	891 123,4 2	1 185 009, 80	1 374 254.6 6			1553910,6 8

* kwota dodatku wychowawczego pochodzi z dotacji budżetu państwa.

Z powyższej kwoty w roku 2014 uzyskano zwrot z innych powiatów i gmin w kwocie: 386 041,89 zł.

W roku 2015 uzyskano zwrot w wysokości: 349 461,71 zł, w roku 2016 - 462 783,39 zł a w roku 2017 - 553 251,39 zł,

Natomiast analiza finansowa roku ubiegłego wskazuje, że uzyskano zwrot z gmin i powiatów w kwocie **597 655,30 zł** (dotyczy usług i dotacji)

b) Instytucjonalnej pieczy zastępczej:

Lp.	Rodzaj zadania	Liczba świadczeń w roku						Kwota świadczeń w roku						
		2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
1.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	16	30	34	32	21	7 905,60	14 882,00	14 266,70	16 132,80	10812,00			
2.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielenie	0	1	1	1	1	0	3 294,00	6 600,00	4 941,00	1577,00			
		16	31	35	33	22	7 905,60	18 176,00	20 866,70	21 073,80	12389,00			

ŚWIADCZENIA dla 28 dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień Zwroty z innych powiatów (dotacja lub usługa)	<u>Usługi</u> 307 034,02 zł <u>Dotacje</u> 86 9992,28 zł
Wydatki poniesione przez gminy z terenu powiatu grodziskiego na dzieci umieszczone w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej Zwroty w wysokości: 10 %, 30 % lub 50 %*	203 629 zł

* W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczy gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

5) Pozostałe cele i zadania, a także osiągnięte efekty związane z realizacją „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2018-2020”.

A. EFEKTY

- Istnienie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych. W roku ubiegłym w naszym Powiecie funkcjonowały dwa rodzinne domy dziecka, jedna rodzina zawodowa specjalistyczna. W okresie od 2012 do 2014 roku powstało jedenaście nowych rodzin, natomiast w 2017 roku powstało 5 nowych rodzin zastępczych i w 2018 roku powstało 5 nowych rodzin zastępczych.
- Proces kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w naszym Powiecie prowadzi organizator rodzinnej pieczy zastępczej, czyli PCPR w Grodzisku Wlkp. Szkolenia rodzin zastępczych od stycznia roku 2014 odbywają się już na terenie naszego powiatu, gdyż kadra specjalistyczna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej uzyskała kwalifikacje do prowadzenia szkoleń rodzin zastępczych zgodnie z autorskim programem przygotowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.

Nasza jednostka zorganizowała szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i rodzin zastępczych spokrewnionych. Przeprowadzone zostały specjalistyczne badania na podstawie, których dla każdego uczestnika szkolenia sporządzono opinię psychologiczno – pedagogiczną. W 2012 roku przeszkolone zostały 4 rodziny pragnące stworzyć tymczasowy dom dla dzieci, które nie mają możliwości wychowywać się w rodzinach biologicznych. Już w kolejnych latach zauważyć można wzrost liczby kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych: w roku 2013 przeszkolonych zostało 8 rodzin, w 2014 roku 7 rodzin zostało przeszkolonych, a w roku 2015 szkolenia przeszło 7 rodzin, w tym 5 niezawodowych i 2 spokrewnione. W roku 2016 rozpoczęto procedurę kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze. 4 rodziny złożyły wniosek na szkolenie dla rodzin zastępczych niezawodowych, także 3 rodziny spokrewnione, zgodnie z wewnętrzną procedurą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, złożyły wniosek na przeszkolenie. W roku 2016 wydano opinie psychologiczne oraz pedagogiczne kandydatom na rodziny zastępcze, dokonano analizy sytuacji materialnej i rodzinnej kandydatów. Szkolenia powyższych osób zakończyły się w roku 2017 w ramach realizacji projektu „Plan na lepsze jutro”. Szkolenie ukończyło 11 osób, z tego 9 osób otrzymało zaświadczenie kwalifikacyjne na rodzinę zastępczą. W roku 2018 8 osób ukończyło szkolenie dla rodzin zastępczych spokrewnionych i 2 osoby ukończyły szkolenie na rodzinę zastępczą niezawodową.

- Zmniejszenie liczby dzieci w wieku poniżej 10 roku życia przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W placówkach w chwili obecnej nie przebywa żadne dziecko z naszego powiatu poniżej dziesiątego roku życia. Zmniejszyła się także ogólnie liczba dzieci, które przebywają w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Jeszcze w 2011 roku 14 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej, w roku 2012 roku już 11 dzieci przebywało w placówkach, w roku 2013 przebywało w placówkach 9 dzieci, w 2014 roku 10 dzieci, w 2016 roku 7 dzieci przebywało w placówkach. W 2017 na dzień 31.12.2017 tylko 6 dzieci umieszczonych było w instytucjonalnej pieczy zastępczej, a na ostatni dzień roku ubiegłego tylko 4 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- Nastąpiło także wsparcie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco reagowali na problemy w rodzinach zastępczych, prowadzili szkolenia i działalność informacyjną

podczas spotkań realizowanych przez nasze Centrum. Przez cały rok 2018 cykliczne odbywały się spotkania grupy wsparcia dla rodziców zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. Poniższa tabela obrazuje liczbę osób uczestniczących oraz tematykę spotkań.

Grupy wsparcia

Lp.	Tematyka spotkania	Data	Liczba uczestników
1.	Wypalenie zawodowe opiekunów w rodzinach zastępczych	11 styczeń 2018r.	23
2.	Podtrzymywanie więzi z rodzicami biologicznymi w pieczy zastępczej.-	8 luty 2018 r.	20
3.	Nadopiekuńczość i niekonsekwencja błędem wychowawczym. Błędy wychowawcze.	16 marzec 2018r	20
4.	Zaburzone więzi, a relacje w nowej rodzinie.	5 kwiecień 2018r.	22
5.	Małoletni złoŹnik - jak zrozumieć zbuntowanego nastolatka?	24 maj 2018	20
6.	Nie wychowuj lenia! - obowiązki dziecka, drogą do samodzielności i zaradności.	29 czerwiec 2018 r.	21
7.	Pełnoletni wychowanek...co dalej? Proces usamodzielnienia.	18 lipca 2018 r.	20

Grup wsparcia zrealizowanych było w ramach projektu „Plan na lepsze jutro”.

Zdobyta wiedza przez rodziny zastępcze i możliwość wymiany doświadczeń pozwoliły na podniesienie kompetencji rodzicielskich uczestników, a wspólnie spędzony czas odegrał ważną rolę w nawiązaniu wzajemnego kontaktu.

- W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. w roku 2018 zatrudnionych było 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na 3 etaty. Zatrudnienie koordynatorów w dużej mierze możliwe było dzięki dotacji uzyskanej z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie. Ważne podkreślenia jest także fakt, iż jeden koordynator zatrudniony został dzięki temu, iż pozyskano środki finansowe z unii europejskiej w ramach realizacji projektu „Plan na lepsze jutro” . Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielają pomocy rodzinom sprawującym pieczę zastępczą w realizacji ich zadań oraz współpracują z asystentami rodziny zatrudnionymi w gminach na terenie powiatu grodziskiego. Koordynatorzy są w stałym kontakcie z rodzinami zastępczymi, rodzinnym domem dziecka i ich wychowankami. Udzielają im indywidualnego wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa w zależności od potrzeb, udzielają wsparcia pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej. W przypadku, gdy uregulowana zostanie sytuacja prawna wychowanka koordynator informuje o tym ośrodek adopcyjny. Koordynatorzy zapewniają rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej i edukacyjnej. Biorą oni udział w posiedzeniach związanych z oceną sytuacji dziecka, po których opracowują we współpracy z rodziną i asystentem rodziny plan pomocy dziecku. Koordynatorzy pomagają rodzinom pełniącym rolę pieczy zastępczej w nawiązaniu kontaktu z rodziną biologiczną dziecka.
- Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali, na wniosek rodziców zastępczych, z 49 (w ciągu całego roku) rodzinami pełniącymi opiekę i wychowanie nad 88 dziećmi. Ponadto koordynatorzy udzielali specjalistycznego wsparcia i indywidualnych konsultacji osobom funkcjonującym w rodzinnej pieczy zastępczej. Rodzice zastępczy oraz prowadzący rodzinny dom dziecka korzystali z indywidualnych rozmów mających charakter wspierający, a także specjalistycznego poradnictwa. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej odbywali wizyty domowe w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych.
- W 2018 r. odbyły się, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku, posiedzenia zespołu

ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. **W roku 2018 przeprowadzono 162 oceny sytuacji** dziecka. W posiedzeniach uczestniczyli m.in. zaproszeni przedstawiciele szkół, ośrodków pomocy społecznej, asystenci rodziny, kuratorzy, przedstawiciele Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Poznaniu, rodzice zastępczy. Z każdego spotkania zespołu sporządzone zostały protokoły, których kserokopie zostały przekazane do właściwych sądów.

Ponadto po posiedzeniach Zespołu opracowany został Plan Pomocy Dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej zawierający cele pracy z dzieckiem i rodziną, opis metod ich realizacji oraz oczekiwane efekty podejmowanych działań.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonał w roku 2018 **23 oceny rodzin zastępczych**.

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. udzieliło rodzinom zastępczym pomoc świadczoną przez wolontariuszy. Pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej brali aktywny udział w pozyskiwaniu wolontariuszy celem wsparcia i pomocy dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej w zakresie nauki szkolnej. **W 2018 roku było zaangażowanych 11 wolontariuszy, którzy pomagali 12 dzieciom z rodzinnej pieczy zastępczej w odrabianiu lekcji i przyswojeniu materiału szkolnego dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej**. Wolontariusze to przede wszystkim uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Grodzisku Wlkp. (4 wolontariuszy). W ubiegłym roku także młodzież z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Granowie wspomagała naukę naszych dzieci (3 wolontariuszy) oraz jeden wolontariusz z Zespołu Szkół Technicznych w Grodzisku Wielkopolskim. Wolontariuszami było również 2 studentów i 1 nauczyciel. Wolontariusze wspomagali nasze dzieci w następujących przedmiotach: przyroda, język niemiecki, język angielski, matematyka, a w niektórych sytuacjach pomagali w opiece nad mniejszymi dziećmi.
- Zatrudniono w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. psychologa w celu prowadzenia grup wsparcia, a także zapewnienia dostępu rodzinom zastępczym i rodzinnemu domowi dziecka do specjalistycznej pomocy. Wynika to przede wszystkim z tego, iż wiele dzieci umieszczanych i przebywających w rodzinach zastępczych posiada orzeczenie o niepełnosprawności, opinie o specyficznych trudnościach w uczeniu się, opinie o dostosowaniu wymagań edukacyjnych dzieci. Dzieci mają zdiagnozowany również FAS (ang. *Fetal Alcohol Syndrome* – *Alkoholowy Zespół Płodowy*, ADHD (ang. *Attention Deficit*

Hyperactivity Disorder, - Zespół Nadpobudliwości z Deficytem Uwagi), a w rodzinach wiele dzieci korzysta z pomocy specjalistów: neurologa dziecięcego, psychiatry, itp. Problemy w rodzinach zastępczych z roku na rok są coraz trudniejsze i bardziej zróżnicowane. Dlatego też **nasze Centrum realizowało bardzo trudny projekt** z Wielkopolskiego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego, który umożliwia nam zatrudnienie specjalistów ze środków europejskich: psycholog, pedagog, terapeuta rodzinny, prawnik, logopedę, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

- Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w zakresie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzenia terapii dla dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną w Grodzisku Wlkp. PCPR w Grodzisku Wlkp. pomagał rodzinom zastępczym w dostępie do usług świadczonych przez tę Poradnię.
- Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom usamodzielnianym oraz większe wsparcie w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia, w tym poprzez wsparcie rzeczowe i finansowe. Zapewniono dostęp do specjalistycznego poradnictwa dla pełnoletnich wychowanków pieczy. W roku 2018 wychowankowie korzystali z wsparcia specjalistów i szkoleń których organizacja była możliwa dzięki realizacji projektu „Plan Na Lepsze Jutro”. W 2018 r. odbyły się 22 spotkania informacyjno - szkoleniowych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
- Zapewnione zostały wynagrodzenia dla rodzinnych domów dziecka i rodziny zastępczej zawodowej.
- W roku 2018 zapewniono środki finansowe na utrzymanie lokalu rodzinnym domom dziecka oraz rodzinie zastępczej zawodowej.
- Powstało w roku 2013 Stowarzyszenie skupiające rodziny zastępcze z terenu naszego Powiatu. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. wspomagało merytorycznie w/w stowarzyszenie przy organizacji spotkań dla członków stowarzyszenia: Bajkowe Spotkanie z Mikołajem i pikniku rodzinnego z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Na tych spotkaniach rodziny zastępcze miały okazję integrować się, wymieniać swoimi doświadczeniami, doradzać sobie nawzajem i miło spędzać czas wraz ze swoimi wychowankami.
- Psycholog przeprowadził dla III klas Gimnazjum w Grodzisku Wielkopolskim oraz dla wychowanków Zakładu Poprawczego w Grodzisku Wielkopolskim zajęcia o

charakterze edukacyjno-profilaktycznym. Zajęcia te podejmowały tematykę Alkoholowego Zespołu Płodowego – FAS (ang. *Fetal Alcohol Syndrome – Alkoholowy Zespół Płodowy*) oraz konsekwencje zażywania przez mamę narkotyków podczas ciąży. Podczas zajęć omówione zostały także zagadnienia związane z zespołem dziecka potrząsanego i zespołem dziecka maltretowanego. W zajęciach łącznie brało udział 61 osób.

- Psycholog wspólnie z specjalistą ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przeprowadzili w szkołach na terenie powiatu grodziskiego warsztaty profilaktyczne pt. „To możesz być Ty” . Łącznie w warsztatach wzięło udział 18 klas tj. 305 uczniów. Podczas spotkań z młodzieżą poruszono temat przemocy, omówiono mechanizmy, rodzaje a także sposób reagowania na to zjawisko.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim w ramach działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi przeprowadziło warsztaty psychoedukacyjne pn. „To możesz być Ty” w Liceum Ogólnokształcącym w Grodzisku Wielkopolskim. Działaniami objęto wszystkie klasy tj. 200 uczniów. Zajęcia prowadzone były przez psycholog Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie - wspólnie z specjalistą Stowarzyszenia „Dom Pomocna Dłoń” w Błońsku. Zajęciom towarzyszyła wystawa w auli szkolnej pozyskana z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.
- W celu promocji rodzicielstwa zastępczego ukazały się informacje na temat rodzinnych form pieczy zastępczej na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. Przygotowane zostały ulotki promujące ideę rodzinnej pieczy zastępczej. Promowano także rodzicielstwo zastępcze szkołach podczas zajęć z młodzieżą.
- **Wysokość pozyskanych środków finansowych z zewnętrznych źródeł na pieczę zastępczą w roku 2018:**
 - Dotacja od Wojewody Wielkopolskiego w wysokości 37 407,00 zł., umowa Nr PS-XI.946.278.4.2018.5 z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie dofinansowania zadania własnego określonego w Programie „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018”,
 - środki z WRPO (unijne) na realizację projektu „Plan na lepsze jutro” dedykowane bezpośrednio pieczy zastępczej wyniosły ponad 421 898,29 zł.

B. CELE I ZADANIA:

- Zapewnienie miejsca dzieciom w pieczy zastępczej: w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- Przyznawanie świadczeń na miesięczne utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej.
- Zapewnienie zgodnie z ustawą środków na utrzymanie lokalu mieszkalnego rodzinnego domu dziecka.
- Przyznawanie jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.
- Pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo.
- Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.
- Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym.
- Prowadzenie poradnictwa (także prawnego) i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- Współpraca z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w zakresie udzielania pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
- Współpraca ze sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- Zapewnienie środków finansowych na funkcjonowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- Zapewnienie środków finansowych na przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla osób usamodzielnianych.
- Zapewnienie wsparcia dla osób usamodzielnianych, w tym także wsparcia psychologicznego.
- Dochodzenie należności od rodzin biologicznych za pobyt ich dzieci w pieczy

zastępczej.

- Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na realizację działań z zakresu wspierania rodzinnej pieczy zastępczej
- Przyznawanie rodzinom zastępczym od kwietnia 2016 r. dodatku wychowawczego do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej (art. 46 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy w wychowaniu dzieci).

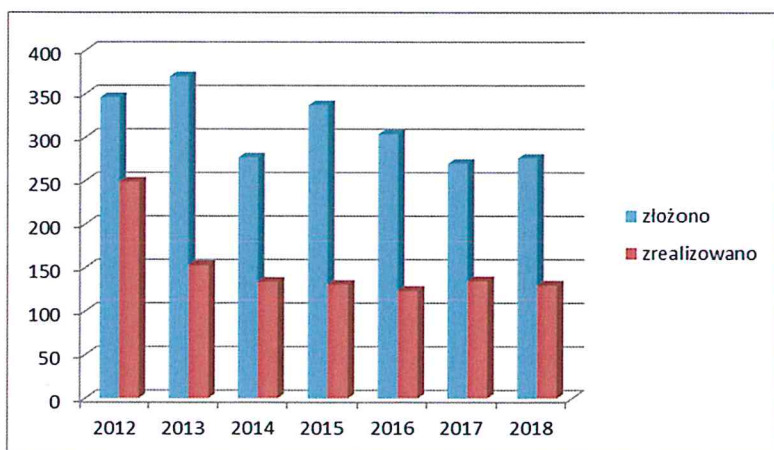
II. REALIZACJA DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywne udział w różnych aspektach życia społecznego. Jest ona realizowana przede wszystkim przez działania zmierzające do wyrobienia zaradności osobistej u osób niepełnosprawnych, a także nabycia przez te osoby umiejętności związanych z samodzielnym wypełnianiem ról społecznych.

a) Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

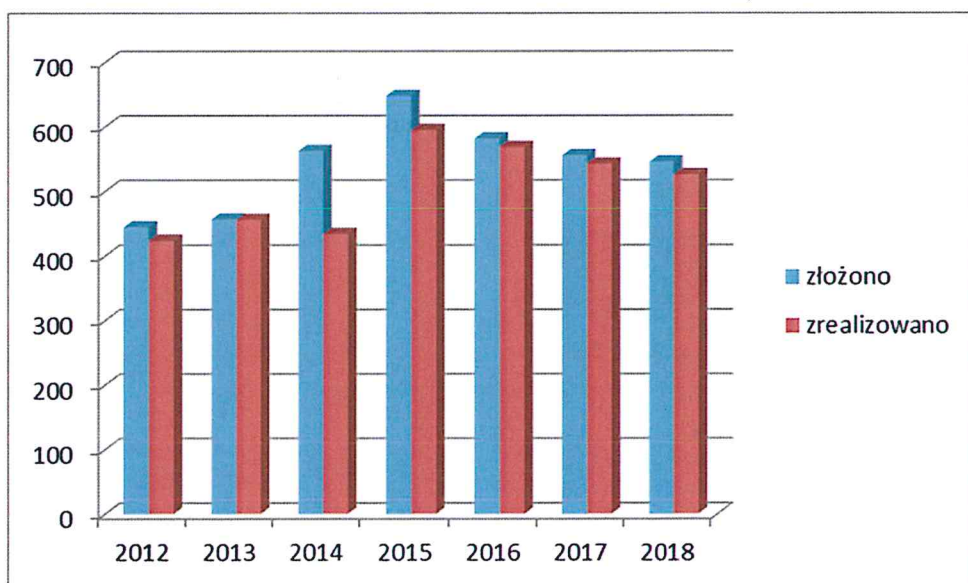
Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku mająca na celu poprawę psychofizycznej sprawności, wyrobienie zaradności oraz rozwój umiejętności społecznych uczestników. Zadania te realizowane są przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych uczestników, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także udział w różnorodnych zajęciach indywidualnych i grupowych przewidzianych programem turnusu. Do korzystania uprawnione są dzieci oraz osoby dorosłe legitymujące się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności. Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do uczestnictwa w turnusie również jej opiekuna, wyłącznie na wyraźne i uzasadnione zalecenie lekarza. **Stosunek złożonych wniosków do zrealizowanych w poszczególnych latach obrazuje poniższy wykres.**

b) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zgodnie z przepisami, refundacji podlegają środki ograniczające skutki niepełnosprawności, min. wózki inwalidzkie, balkoniki i podpórki do chodzenia, protezy kończyn, obuwie, gorsety i kołnierze ortopedyczne, aparaty słuchowe, materace przeciwodleżynowe, pieluchomajtki. Podstawowym warunkiem otrzymania pomocy finansowej jest potwierdzony udział Narodowego Funduszu Zdrowia w kosztach zakupu oraz kryterium dochodowe wnioskodawców nie przekraczające 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym oraz 65% w przypadku osoby samotnej. O dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, maksymalnie do 80 % jego wartości mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z dysfunkcji. Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt wspomagający proces rehabilitacji lub sprzęt służący do usprawniania zaburzonych funkcji organizmu. Jest to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych mający za zadanie osiągnięcie, przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej, możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

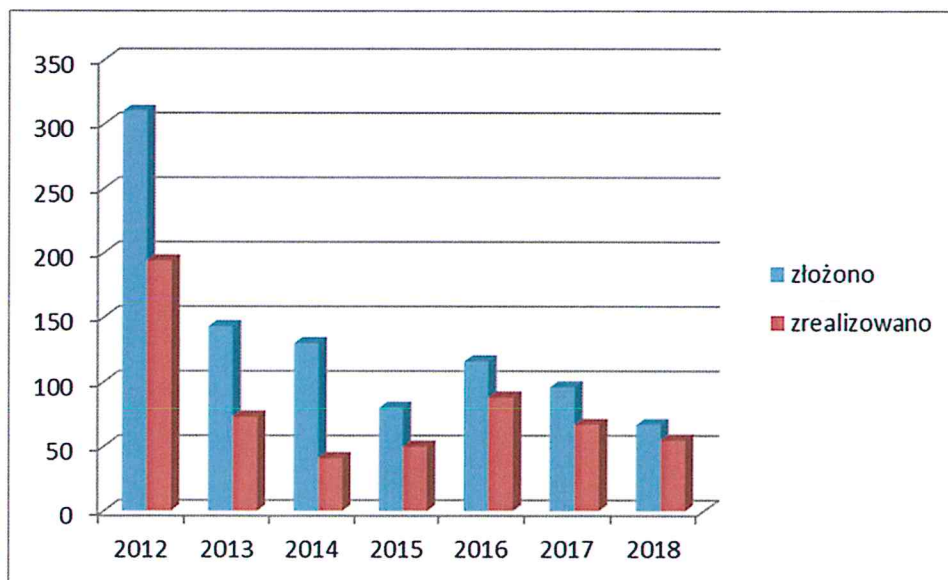
Ilość złożonych wniosków o dofinansowanie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w stosunku do zrealizowanych w poszczególnych latach obrazuje poniższy wykres.

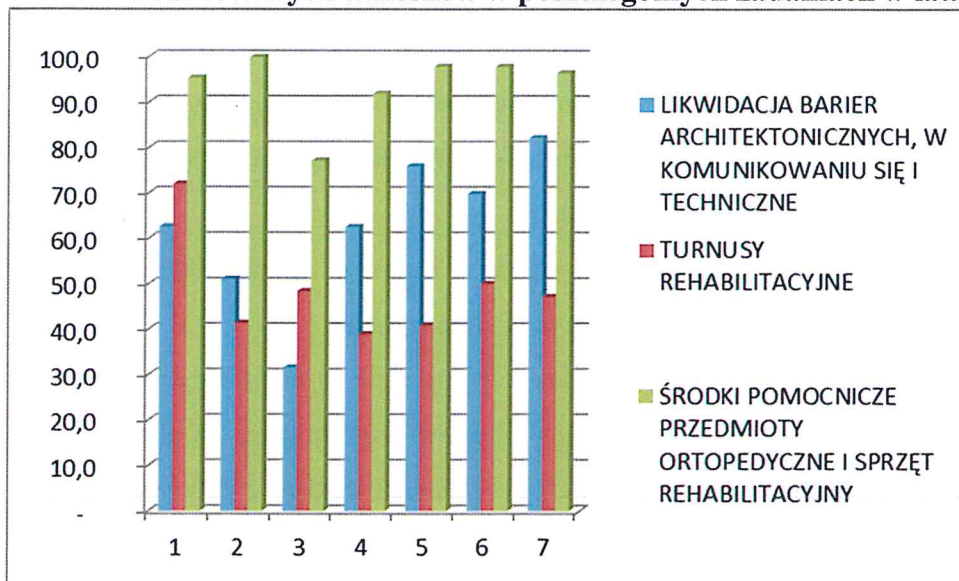
c) Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Bariery architektoniczne są to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Natomiast bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji. Bariery techniczne natomiast oznaczają bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie społeczne, przeszkody wynikające z braku zastosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie. Dofinansowanie od roku 2016 do w/w zadania wynosi do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Stosunek złożonych wniosków do zrealizowanych w poszczególnych latach obrazuje poniższy wykres.

Procent zrealizowanych wniosków w poszczególnych zadaniach w latach 2012 -2018:

d) Dofinansowanie do sportu, kultury i rekreacji osób niepełnosprawnych się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Do 30 listopada każdego roku organizacje społeczne zajmujące się pomocą osobom niepełnosprawnym mogą składać wnioski o dofinansowanie zajęć sportowych, o dofinansowanie działań o charakterze kulturalnym oraz rekreacyjnym. Powyższe działania dofinansowane są do 60% kosztów całkowitych realizacji zadania.

Zestawienie zadania w latach 2013-2018

2013	2014	2015	2016	2017	2018
W roku 2013 rozpatrzono 1 projekt i podpisano 1 umowę na kwotę 16.000,00zł.	W roku 2014 złożone zostały 3 projekty przez stowarzyszenia. Na to zadanie nie zostały przyznane środki, w związku z powyższym projekty pozostały bez rozpatrzenia.	W roku 2015 rozpatrzono 1 projekt i podpisano 1 umowę na kwotę 19.600,00zł.	W roku 2016 złożony został jeden wniosek na dofinansowanie do sportu, kultury i rekreacji ON na kwotę 20.000,00 zł.	W roku 2017 rozpatrzono 1 projekt i podpisano 1 umowę na kwotę 18.313,00zł.	W roku 2018 złożony został jeden wniosek na dofinansowanie do sportu, kultury i rekreacji ON na kwotę 20 000 zł

e) Dofinansowanie do kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Na terenie Powiatu Grodziskiego działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej:

- pierwszy Warsztat działa przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną koło w Grodzisku Wielkopolskim - 40 uczestników ma zajęcia w tym Warsztacie,
- drugi Warsztat działa przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom „SERCE” w Rakoniewicach – 50 uczestników ma zajęcia w tym warsztacie.

Warsztaty Terapii Zajęciowej realizują zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia na miarę jej indywidualnych możliwości.

Dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej na podstawie zawartych umów pomiędzy Powiatem Grodziskim a Stowarzyszeniami, dotyczy także 10% kwoty przeznaczonej na działanie warsztatów.

Lp.	Nazwa organizacji	Powiat
1.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną koło w Grodzisku Wielkopolskim Warsztaty Terapii Zajęciowej w Grodzisku Wielkopolskim	737 600,00 zł
2.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „SERCE” w Rakoniewicach Warsztaty Terapii Zajęciowej w Rakoniewicach	921 319,00 zł.
RAZEM		1 658 919,00 zł.

Zestawienie zadań w latach 2013-2016

2013	2014	2015	2016	2017	2018
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana

*Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2018 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.*

Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

wynosiła 1.331.640,00 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.	wynosiła 1.331.640,00 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.	wynosiła 1.331.640,00 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.	wynosiła 1.438.414,00 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.	wynosiła 1.434.741,11 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.	(łącznie ze zwiększeniem środków w połowie roku) wynosiła 1 492 959 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.
--	--	--	--	--	---

III. REALIZACJA „POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2016 – 2020.”

1. Zapewnienie miejsc w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Prowadzenie powyższego zadania zostało powierzone Stowarzyszeniu „Dom Pomocna Dłoń” z siedzibą w Błońsku uchwałą nr 516/2017 Zarządu Powiatu Grodziskiego z dnia 4 grudnia 2017 roku, w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej.

Realizacja projektu w/w Stowarzyszenia, znacząco wpłynęła na podniesienie poziomu rozwiązywania problemów społecznych w powiecie grodziskim. Prowadzenie interwencji i specjalistycznego wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wymagających natychmiastowego wsparcia w celu zapobiegania pogłębianiu się kryzysu, to jedno z ważniejszych zadań z zakresu pomocy rodzinom zrealizowane przez Stowarzyszenie „Dom Pomocna Dłoń”. Ośrodek interwencji kryzysowej pozostawał w całodobowej gotowości do podjęcia działań z zakresu interwencji kryzysowej na prośbę służb społecznych z terenu naszego powiatu. W ramach realizacji zadania Stowarzyszenie zapewniało 8 miejsc w hostelu wraz ze wsparciem pedagoga, psychologa, opiekuna, pracownika socjalnego dla mieszkańców ośrodka. Zabezpieczone także były podstawowe potrzeby życiowe mieszkańców OIK (wyżywienie, środki czystości, dostęp do opieki medycznej itp.). Bardzo ważnym zadaniem realizowanym przez OIK było prowadzenie w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. i udzielanie poradnictwa przez specjalistę z zakresu przemocy w rodzinie dla osób doświadczających przemocy.

Osoby znajdujące się w sytuacji kryzysowej uzyskały wsparcie:

- psychologa - 10 godzin miesięcznie
- specjalisty przeciwdziałania przemocy w rodzinie -30 godzin miesięcznie
- pracownika socjalnego - 30 godzin miesięcznie,
- opiekun – 30 godzin miesięcznie.

Ponadto pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej prowadzili także rozmowy konsultacyjne dotyczące rozwiązywania sytuacji podopiecznych z PCPR i OPS z terenu Powiatu Grodziskiego.

Poprzez prowadzenie działań, osoby i rodziny odnajdywały własne zdolności i zasoby psychiczne niezbędne do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, uczyły się walczyć z bezradnością, odzyskiwały siły i odporność konieczną do przezwycięzania problemów dnia

codziennego, odzyskiwały kontrolę nad własnym życiem, uzyskały dostęp do różnych form pomocy i leczenia, uczyły się egzekwować swoje prawa, a także nabyły umiejętności wychowawcze, co umożliwi lepsze funkcjonowanie we własnym środowisku i społeczności. Odpowiednia kompleksowa pomoc dostosowana do potrzeb rodziny pozwoliła na całkowite lub częściowe zmniejszenie jej dysfunkcjonalności.

W OIK w 2018 r przebywały łącznie 23 osoby w trakcie 25 pobyków (6 kobiet, 17 mężczyzn) – z czego 10 osób pochodziło z gminy Rakoniewice, 2 z gminy Wielichowo, 4 z gminy Grodzisk Wielkopolski, 4 z gminy Kamieniec, inne 5 (nie posiadające meldunku na terenie powiatu grodziskiego, ale interwencja odbywała się na terenie powiatu grodziskiego).

W roku 2018 łącznie Ośrodek Interwencji Kryzysowej opuściło 15 osób (3 osoby z gminy Rakoniewice, 1 z gminy Wielichowo, 3 z gminy Kamieniec, 4 z gminy Grodzisk Wlkp., 4 z innych gmin).

Spośród 23 osób przyjętych w trakcie realizacji projektu do Ośrodka interwencji Kryzysowej: 2 powróciły do rodziny, 5 podjęło pracę z możliwością zamieszkania, 2 odeszły bez wskazania dalszego miejsca pobytu, 2 osoby zmarły, 3 usunięto za łamanie zasad regulaminu, 1 została przeniesiona do innego ośrodka, 10 osób pozostało w schronisku dla osób bezdomnych prowadzonym przez Stowarzyszenie.

W ramach prowadzenia Ośrodka Interwencji Kryzysowej przeprowadzono także działania informacyjne i profilaktyczne z zakresu różnych obszarów interwencji kryzysowej – w szczególności z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie np.

1. Działania profilaktyczne w szkołach pod nazwą „To możesz być Ty” przeprowadzone w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim. W ramach szkoleń w warsztatach profilaktycznych uczestniczyło 305 uczniów z siedemnastu klas Gimnazjów w Wielichowie i Kamieńcu.

2. Działania profilaktyczne w szkołach w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim. W ramach działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi przeprowadzono warsztaty psychoedukacyjne w Liceum Ogólnokształcącym w Grodzisku Wielkopolskim. Działaniami objęto 200 uczniów.

2. Działania z zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Psycholog zatrudniony w PCPR przeprowadził dla III klas Gimnazjum w Grodzisku Wielkopolskim oraz dla wychowanków Zakładu Poprawczego w Grodzisku Wielkopolskim zajęcia o charakterze edukacyjno-profilaktycznym. Zajęcia te podejmowały tematykę

Alkoholowego Zespołu Płodowego – FAS (ang. *Fetal Alcohol Syndrome – Alkoholowy Zespół Płodowy*) oraz konsekwencje zażywania przez mamę narkotyków podczas ciąży. Podczas zajęć omówione zostały także zagadnienia związane z zespołem dziecka potrząsanego i zespołem dziecka maltretowanego. W zajęciach łącznie brało udział 61 osób.

Psycholog wspólnie z specjalistą ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z Stowarzyszenia „Dom Pomocna Dłoń”, przeprowadzili w szkołach na terenie powiatu grodziskiego warsztaty profilaktyczne pt. „To możesz być Ty” Łącznie w warsztatach wzięło udział 17 klas tj. 305 uczniów. Podczas spotkań z młodzieżą poruszono temat przemocy, omówiono mechanizmy, rodzaje a także sposób reagowania na to zjawisko. W czerwcu 2018 przez powyższych specjalistów zostały przeprowadzone 3 dniowe warsztaty z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla 17 wychowanków pieczy zastępczej wchodzących w proces usamodzielnienia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim w ramach działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi przeprowadziło warsztaty psychoedukacyjne pn. „To możesz być Ty” w Liceum Ogólnokształcącym w Grodzisku Wielkopolskim. Działaniami objęto wszystkie klasy tj. 200 uczniów. Zajęcia prowadzone były przez psycholog Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie - wspólnie z specjalistą Stowarzyszenia „Dom Pomocna Dłoń” w Błońsku. Zajęciom towarzyszyła wystawa w auli szkolnej pozyskana z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

IV. REALIZACJA DODATKOWYCH PROJEKTÓW I DZIAŁAŃ ZORGANIZOWANYCH PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W GRODZISKU WLKP.

PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD” .

Dnia 05 kwietnia 2013 roku została zawarta umowa pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Grodziskim na realizację przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. Programu Pilotażowego „Aktywny Samorząd”. W roku 2018 podpisano kolejny aneks do tej umowy, umożliwiający realizację powyższego zadania w roku 2018.

Celem głównym Programu jest zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program „AKTYWNY SAMORZĄD” w roku 2018 obejmował następujące obszary wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

1. Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
 - a. Zadanie 1- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
 - b. Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
2. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - a. Zadanie 1- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
 - b. Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
3. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - a. Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - b. Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
 - c. Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W zależności od obszaru, wielkość dofinansowania kształtowała się od 100% do 75%.

Wnioski przyjmowane były w trybie ciągłym:

- dla Modułu I do dnia 30 sierpnia 2018 r.

- dla Modułu II:

- do 30 marca 2018 (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2017/2018),
- do 10 października 2018 (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2018/2019).

Do naszego Centrum łącznie wpłynęło **87 wniosków**, w tym 82 rozpatrzono pozytywnie.

Stan na dzień 25.01.2019 wypłacono łącznie w zrealizowanych wnioskach 184 629 zł

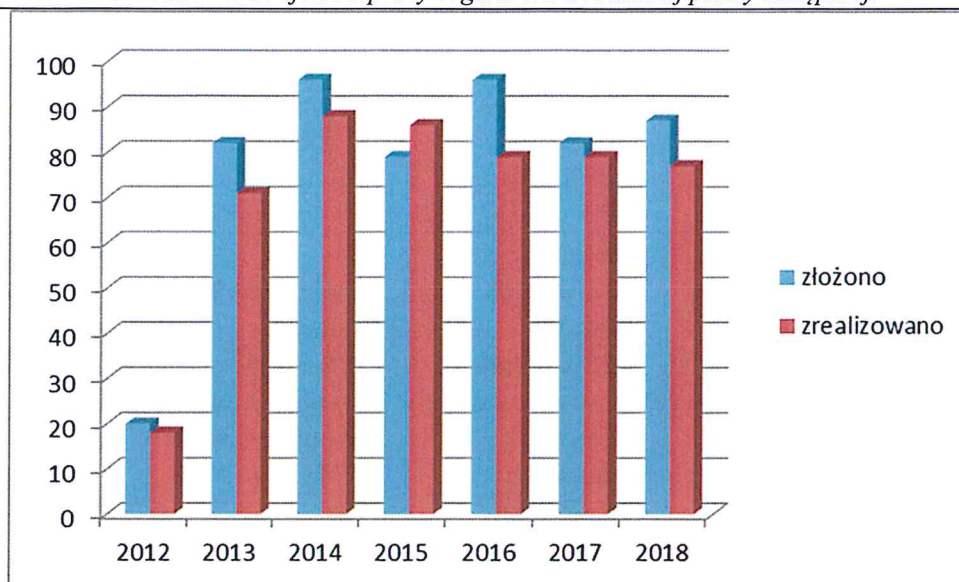
**SPRAWOZDANIE Z WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PFRON W RAMACH
PROGRAMU AKTYWNY SAMORZĄD - PORÓWNANIE ZA LATA 2014 -2018**

L.p.	ROK				
	2014	2015	2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6
1.	Złożonych wniosków (do realizacji w danym roku) 96	Złożonych wniosków (do realizacji w danym roku) 79	Złożonych wniosków (do realizacji w danym roku) 96	Złożonych wniosków (do realizacji w danym roku) 82	Złożonych wniosków (do realizacji w danym roku) 87
2.	Zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym 8 (do tego dochodzą jeszcze wnioski zweryfikowane pozytywnie, ale niezrealizowane z braku środków oraz rezygnacje 6 osób)	Zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym 3	Zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym 8	Zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym 1	Zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym 5
3.	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 82	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 76	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 88	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 81	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 82
4.	Rozpatrzone pozytywnie (zawarte umowy) 82	Rozpatrzone pozytywnie (zawarte umowy) 74	Rozpatrzone pozytywnie (zawarte umowy) 86	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 79 (2 osoby	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 82

*Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2018 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.*

				zrezygnowały)	
5.	Zrealizowanych (wyplata srodkow PFRON) 82	Zrealizowanych (wyplata srodkow PFRON) 74	Zrealizowanych (wyplata srodkow PFRON) 79	Zrealizowanych (wyplata srodkow PFRON) 73	Zrealizowanych (wyplata srodkow PFRON) 77
6.	Kwota zawartych umow 272.919,00 zł.	Kwota zawartych umow 157.649,00 zł. Zrealizowanych (wyplata srodkow PFRON) 74	Kwota zawartych umow 238.304,00 zł. Zrealizowanych (wyplata srodkow PFRON) 79	Kwota zawartych umow 218 513 zł Zrealizowanych (wyplata srodkow PFRON) 73	Kwota zawartych umow 229 149 Zrealizowanych (wyplata srodkow PFRON) 77
7.	We wnioskach zrealizowanych (wysokosc srodkow wypaconych) 272.919,00 zł.	We wnioskach zrealizowanych (wysokosc srodkow wypaconych) 157.649,00 zł.	We wnioskach zrealizowanych (wysokosc srodkow wypaconych) 214.110,30 zł.	We wnioskach zrealizowanych (wysokosc srodkow wypaconych) 189 721 zł.	We wnioskach zrealizowanych (wysokosc srodkow wypaconych) 184 629 zł
8.	We wnioskach zlozonych (kwota wnioskowana) 364 245,40 zł.	We wnioskach zlozonych (kwota wnioskowana) 184 496,00 zł.	We wnioskach zlozonych (kwota wnioskowana) 415.742,00 zł.	We wnioskach zlozonych (kwota wnioskowana) 285.099,16 zł.	We wnioskach zlozonych (kwota wnioskowana) 296 439,60 y
9.	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowanych pozytywnie) kwota wynosila: 277.035,00 zł.	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowanych pozytywnie) kwota wynosila: 174 631,98 zł.	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowanych pozytywnie) kwota wynosila: 260.339,00 zł.	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowanych pozytywnie) kwota wynosila: 218.935,81 zł.	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowanych pozytywnie) kwota wynosila: 229 149 zł

**GRAFICZNE PODSUMOWANIE ZLOZONYCH WNIOSOW W RAMACH
PROGRAMU AKTYWNY SAMORZAD W LATACH 2012 - 2018**

PROJEKT „PLAN NA LEPSZE JUTRO”.

„Plan na lepsze jutro” był projektem partnerskim realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. oraz wszystkimi ośrodkami pomocy społecznej działającymi w powiecie grodziskim, tj. OPS w Granowie, OPS w Grodzisku Wlkp., OPS w Kamieńcu, OPS w Rakoniewicach, OPS w Wielichowie. Partnerem spoza sektora finansów publicznych jest Stowarzyszenie Rodzinnej Pieczy Zastępczej ŹRÓDEŁKO. Wsparciem objęto: grupę pieczy zastępczej i młodzież wchodzącą w proces usamodzielnienia (91os), grupę rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi (77os) oraz kandydatów na rodziny zastępcze stanowiące otoczenie projektu. Liczba osób będących w projekcie znacząco wzrosło w stosunku do pierwotnych założeń i wynosiła pod koniec projektu **236 osoby**.

Projekt realizowany był od: 01.12.2016 do 30.11.2018.

Celem projektu było zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych oraz usług wsparcia rodziny poprzez między innymi powstanie Powiatowego Punktu Pomocy Wzajemnej (działanie inwestycyjne polegające na adaptacji pomieszczeń w budynku Starostwa Powiatowego).

Cele projektu były realizowane poprzez uruchomienie konkretnych zadań:

1. Ścieżka wsparcia dla rodzin zastępczych.
2. Ścieżka wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.
3. Wsparcie dla przyszłych i obecnych rodzin zastępczych stanowiących otoczenie projektu.
4. Powstanie Powiatowego Punktu Pomocy Wzajemnej.

Dzięki przygotowaniu planu/ścieżek działań dla każdej z grup, partnerzy w sposób systemowy i systematyczny wspomagali każdą grupę osób będących w projekcie, przy

jednoczesnym traktowaniu rodziny jako systemu, dla której działania realizowane były w sposób kompleksowy przyczyniając się do lepszych i trwalszych efektów. Dodatkowo wsparciem zostało objęte najbliższe otoczenie uczestników projektu, co przyniosło wartość dodaną w projekcie. Cel główny był zgodny z celem tematycznym Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Wielkopolskiego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego, działania 7.2.1. Usługi społeczne – projekty pozakonkursowe realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne na lata 2014-2020 tj.: promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.

Cel projektu wpisywał się również w Strategię Rozwoju Powiatu Grodziskiego na lata 2013-2020: cel strategiczny nr 4: wzmocnienie systemu i usług pomocy społecznej.

Wartość projektu wynosiła 1 477 884,48 zł. Kwota dofinansowania wynosiła 1 403 990,25 zł. Wkład własny w wysokości 73 894,23 zł w postaci obowiązkowych, gwarantowanych ustawą, świadczeń na rzecz rodzin zastępczych.

31 grudnia 2018 r. PCPR w Grodzisku złożył kolejny wniosek o dofinansowanie w ramach Wielkopolskiego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego, działania 7.2.2. Usługi społeczne – projekty konkursowe realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne na lata 2014-2020 tj.: promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.

V. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE.

Z dniem 26 listopada 2015 rozpoczęła swoją działalność IV Kadencja Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Grodzisku Wielkopolskim, Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Grodzisku Wielkopolskim została powołana Zarządzeniem Starosty Grodziskiego Nr 29/2015 z dnia 12 listopada 2015 r. Radę Społeczną tworzyli przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych. W 2018 roku odbyły się 3 posiedzenia Rady, na których podjęto 5 uchwały. Na posiedzeniach podejmowane były uchwały między innymi w sprawie:

- opiniowania uchwały w sprawie podziału środków otrzymywanych przez Powiat zgodnie z algorytmem z PFRON oraz wszelkich zmian,
- zaopiniowania i przyjęcia sprawozdań z wykorzystanych środków PFRON,

- oceny wykorzystania środków finansowych PFRON w powiecie grodziskim w zadaniach: turnusy rehabilitacyjne, likwidację barier w komunikowaniu się, likwidacja barier architektonicznych,
- zaopiniowania i przyjęcia Uchwał Rady Powiatu Grodziskiego, dotyczących określenia zadań i wysokości środków PFRON przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- zaopiniowania i przyjęcia „Sprawozdania z działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej działających w Powiecie Grodziskim”,
- zaopiniowania i przyjęcia w formie uchwały projektu uchwały Zarządu Powiatu Grodziskiego w sprawie zasad dofinansowania ze środków PFRON likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Grodziskiego.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

W realizacji zadań publicznych samorządu lokalnego bardzo ważną rolę odgrywają organizacje pozarządowe. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. szczególnie współpracuje z organizacjami non profit działającymi w obszarze pomocy społecznej. Statutowe zadania tych organizacji ukierunkowane są na działania na rzecz: osób niepełnosprawnych, osób starszych, osób znajdujących się w ostrym kryzysie życiowym, którego przyczyną zazwyczaj stwierdzana jest przemoc w rodzinie, brak akceptacji w rodzinie, bezdomność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, uzależnienie od alkoholu. W roku 2018 nasze Centrum szczególnie współpracowało ze Stowarzyszeniem Pomocna Dłoń w Błońsku, zarówno podczas interwencji kryzysowych jak i też poprzez dzielenie się swoją wiedzą i doświadczeniami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W dużej mierze PCPR w Grodzisku Wlkp. współpracowało także z najmłodszym stowarzyszeniem z zakresu pomocy społecznej, czyli stowarzyszeniem skupiającym rodziny zastępcze i adopcyjne „Źródło” .

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie pomocy społecznej informowało na bieżąco organizacje o możliwościach uzyskania środków finansowych z różnych źródeł oraz wspierało merytorycznie organizacje pozarządowe działające w zakresie pomocy społecznej.

W roku 2018 informowaliśmy organizacje pozarządowe o konkursach drogą mailową oraz telefonicznie. Również na stronie internetowej naszej jednostki zamieszczano informacje, z

których mogły skorzystać zarówno organizacje pozarządowe, jak i osoby skupione w różnych stowarzyszeniach, czy też fundacjach.

Działania administracyjne jednostki.

W roku 2018 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. przygotowało i przesłało do odpowiednich instytucji (Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie, Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu i innych) ponad 50 sprawozdań.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej wydał 357 decyzje administracyjne (w tym 90 decyzji przyznających dodatek wychowawczy, 82 decyzji dotyczących ustalenia lub odstąpienia od odpłatności rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

VI. PODSUMOWANIE, BILANS POTRZEB I PLAN DZIAŁANIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.

Pomoc społeczna jest zagadnieniem interdyscyplinarnym, jest częścią polityki społecznej i częścią działu administracji samorządowej zajmującą się zabezpieczeniem społecznym. Wykonawcą zadań z zakresu polityki społecznej, a zarazem podstawową, samorządową jednostką organizacyjną na szczeblu powiatu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, mimo posiadania ograniczonych środków finansowych na działalność, realizuje wiele zadań obligatoryjnych. Działania swe koncentruje na obszarze powiatu adresując je do jego mieszkańców.

Zadania powiatu w dziedzinie pomocy społecznej podzielone są na zadania własne i zadania zlecone. Jednak większość realizowanych przez Centrum zadań, to zadania własne powiatu.

Jak wynika z powyższego sprawozdania, spośród najistotniejszych zadań ustawowych z zakresu pomocy społecznej, Powiat Grodziski realizuje już znaczną większość z nich. Należy jednak podkreślić, że niektóre realizowane są w ograniczonym zakresie. Przyczyną tego stanu jest między innymi brak środków finansowych przede wszystkim na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Od 1 stycznia roku 2012 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. realizuje zadania z zakresu powyższej ustawy, bez większego wsparcia

finansowego dla Powiatu z budżetu państwa. Istotne potrzeby i problemy z zakresu pomocy społecznej naszego powiatu sygnalizowane są od lat przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.

Jednak w związku z rosnącą ilością zadań ustawowych nadal zasługują na szczególną uwagę **następujące potrzeby naszej jednostki:**

- zwiększenie zatrudnienia specjalistów w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. - kontynuowanie zatrudnienia pedagoga po zakończonej realizacji projektu „Plan na lepsze jutro”.

Istnieje potrzeba zatrudnienia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, gdyż wzrasta liczba rodzin zastępczych na terenie naszego powiatu. Na dzień 31 grudnia 2018 r. 7 rodzin nie było objęte pomocą koordynatora – (objęte były pomocą organizatora rodzinnej pieczy).

- w roku 2019 musimy zapewnić priorytetowo pomieszczenie na składnicę akt dla naszej jednostki.

- naprawa podłogi na korytarzu, aby zapewnić bezpieczeństwo podopiecznym naszej jednostki oraz zakup nowych gablot informacyjnych (2 sztuki).

- realizacja zadań wynikających z ustawy o przemocy w rodzinie, realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, co wiąże się z zatrudnieniem specjalistów w powyższym zakresie chociażby na umowę cywilno-prawną,

- pozyskiwanie rodzin i szkolenia zawodowych rodzin zastępczych; jest to zadanie priorytetowe, nie tylko ze względu na oczywiste korzyści wychowania dziecka w rodzinie, ale również ze względu na wymiar ekonomiczny,

- prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodzinę zastępczą, co wymusza zapewnienie środków finansowych dla osób prowadzących powyższe szkolenie,

- motywowanie ośrodków pomocy społecznej z terenu naszego powiatu do zintensyfikowania współpracy z rodzinami biologicznymi w celu powrotu dzieci do domu rodzinnego, wspólne spotkanie z OPS, asystentów rodziny wraz z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej i organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a przede wszystkim z asystentami rodziny zatrudnianymi przez kierowników jednostek organizacyjnych gminy, która organizuje pracę z rodziną,

- wzmocnianie funkcjonujących rodzin zastępczych poprzez między innymi organizowanie różnych form wsparcia – szkolenia, integracja,

- zwiększenie dostępności do różnych specjalistów, w tym organizowanie terapii dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych,
- umożliwienie wzrostu płac pracowników PCPR w Grodzisku Wlkp. poprzez zapewnienie środków finansowych w budżecie naszej jednostki,
- specjalistyczne szkolenia dla kadry Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i korzystanie z potencjału organizacji pozarządowych z terenu powiatu.

W roku 2019 nasza jednostka będzie szczególnie zaangażowana w utworzenie na terenie Powiatu Grodziskiego Środowiskowego Domu Samopomocy, gdyż istnieje duże zapotrzebowanie na tę formę wsparcia. Projekt został złożony już w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu. Do końca lutego bieżącego roku PCPR w Grodzisku Wlkp. przygotował także wniosek związany z likwidacją bariery transportowej (zakup trzech busów do przewozu osób niepełnosprawnych) i złożył do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2019 roku PCPR w Grodzisku Wielkopolskim chce również uruchomić dwa projekty w ramach WRPO 2014 +.

I.p.	Nazwa projektu	Cel projektu	Wartość projektu	Termin złożenia wniosku
1.	PLAN NA LEPSZE JUTRO PLUS	Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych oraz usług wsparcia rodziny poprzez wsparcie istniejącego już Powiatowego Punktu Pomocy Wzajemnej w powiecie grodziskim dla 110 osób w tym 60 dzieci i 10 kandydatów na rodziny zastępcze	1 524 164,76 zł	31.12.2018
2.	NASTAWIENI NA ROZWÓJ	Cel projektu to zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej 50 osób z powiatu grodziskiego. Wsparciem objętych zostanie łącznie 50 osób: A-grupa pieczy zastępczej (młodzież) 10 osób B-grupa osób niepełnosprawnych - 20 osób C-pozostała grupa osób zagrożona wykluczeniem (osoby bezrobotne lub bierne zawodowo) - 20 osób	483 751,24 zł	31.01.2019

Rok ubiegły w pomocy społecznej dla powiatu grodziskiego był czasem kontynuacji i realizacji dalszych działań programowych i ustawowych, w tym działań zmierzających do poprawy jakości usług społecznych, a także współpracy z instytucjami pomocy społecznej w powiecie i województwie. Dzięki kreatywności i zaangażowaniu pozyskaliśmy środki inwestycyjne na adaptację niewykorzystanych pomieszczeń na Powiatowy Punkt Pomocy Wzajemnej, dzięki czemu na mapie powiatu pojawił się kolejny punkt wsparcia.

Jako dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. składam podziękowanie dla osób pracujących w Centrum za zaangażowanie w pracę. Realizacja dodatkowych projektów w naszej jednostce możliwa jest tylko dzięki temu, że pracownicy dostrzegają potrzebę wsparcia rodzin zastępczych, czy też osób niepełnosprawnych nie tylko ze środków własnych powiatu, ale także zewnętrznych krajowych i środków unijnych. **Dziękuję wszystkim rodzinom zastępczym, rodzinnemu domowi dziecka za to, że każde dziecko przyjmowane przez te rodziny do swojego domu, otrzymuje wsparcie i pomoc, a przede wszystkim poczucie bezpieczeństwa.**

Rok 2019 będzie dla nas wszystkich jeszcze bardziej czasem wytężonej pracy, gdyż zauważalne jest to, iż dzieci, którym pomagamy wymagają coraz większego wsparcia i pomocy świadczonej przez specjalistów z różnych dziedzin. Dalszego wsparcia oczekują również osoby niepełnosprawne, których sytuację życiową często trzeba postrzegać w sposób indywidualny. Spotykamy się z problemami, które w znacznym stopniu wymagają od nas ciągłego procesu doksztalcania się i samokształcania.

Z up. Dyrektora
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Grodzisku Wielkopolskim
Inspektor
Piotr Bartkowiak